

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

בפני כב' השופט פליקס גורודצקי

ע.י ת"ז XXX

תובע

נגד

צ.י ת"ז XXX

נתבעת

פסק דין

פסק דין זה יעסוק בגורלם של 4 כלבים (להלן: "הכלבים").

התובע עתר למתן סעד הצהרתי לפיו הכלבים בבעלות משותפת שלו ושל הנתבעת.

רקע עובדתי רלוונטי

1. הצדדים, בני זוג לשעבר, התגוררו יחדיו משנת 2013.

2. ביום x/x/17 מיסדו הצדדים את יחסיהם ובאו בברית הנישואין.

3. הצדדים נפרדו בחודש אוקטובר 2017 עת עזבה הנתבעת, ללא הכלבים, את דירת המגורים (להלן: "הדירה").

4. תחילה שהו הכלבים, מספר חודשים בדירה, במחיצת התובע בלבד ולאחר מכן, תקופה מסוימת, שהו במחיצת שני הצדדים לפי חלוקה עליה הסכימו הצדדים.

5. בחודש יולי 2018 נטלה הנתבעת את הכלבים ומאותו המועד שוהים הכלבים במחיצתה בלבד.

6. הצדדים התגרשו זמ"ז והתובע נישא בנישואים שניים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

הליך קודם

- 1
2
3 7. ביום 28.10.2018 הגיש התובע במסגרת תלה"מ 68348-10-18 תביעה שכותרתה "תביעה
4 להסדרי ראייה/משמורת משותפת" על הכלבים (להלן: "ההליך הקודם").
5
6 8. בד בבד עם הגשת התביעה, הגיש התובע בקשה לסעד זמני למפגשים עם הכלבים.
7
8 9. הדיון בבקשה לסעד הזמני התקיים ביום 4.11.2018 ובסיומו נקבעה מתכונת למפגשי התובע עם
9 הכלבים.
10
11 10. בעקבות החלטה מיום 3.3.2019 הגיש התובע דיווח ממנו עלה כי המפגשים בינו לבין הכלבים
12 לא מתקיימים.
13
14 11. ביום 11.3.19 ניתנה החלטה המורה על מחיקת ההליך הקודם וזו לשונה:
15

החלטה

- 17 לפני הליך שעניינו תביעה להסדרי ראייה/משמורת משותפת על ארבעה כלבים.
18 התביעה הוגשה ביום 28.10.2018.
19 בד בבד עם הגשת כתב התביעה, הוגשה בקשה להסדרי ראייה זמניים.
20 על אף שאין הוראת דין המאפשרת קביעת הסדרי ראייה או משמורת על
21 כלבים, מתוך מטרה לסייע לצדדים ולהביא אותם להסכמה, נקבע דיון ליום
22 04.11.2018.
23 בדיון הצדדים הגיעו להסכמות כי התובע יקח את הכלבים פעם בשבוע
24 ביום חמישי בין השעות 16:00 עד 18:00. כן הוסכם על מנגנון נוסף
25 המבטיח קיום של הסדרי הראיה. הסכמות הצדדים קיבלו תוקף של
26 החלטה (להלן: "ההחלטה").
27 לאחר הדיון הוגשו ע"י הצדדים או מי מהם כתבי בי דין בעניין הסדרי הראיה
28 על הכלבים והפרתם, כאשר הבקשה האחרונה של התובע נדחתה בהחלטה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

1 מיום 09.01.2019 בשל עתירה לסעדים שגויים ואף הוסבר לתובע כיצד עליו
2 לפעול ככל שלטענתו מופרים הסדרי הראיה.
3 ביום 25.02.2019 – בחלוף של כ-4 חודשים ממועד הגשת התביעה - הוגש כתב
4 הגנה.
5 בהחלטה מיום 25.02.2019, התבקשו הצדדים להודיע האם הושגו ההבנות או
6 שמא יש צורך בקביעת מועד לדיון.
7 התובע הודיע כי ההבנות לא הושגו וכי הוא מבקש לקבוע מועד לדיון.
8 לאור הודעה זו ניתנה החלטה נוספת מיום 03.03.2019 במסגרתה נתבקשו
9 הצדדים למסור דיווח תמציתי ביחס להסדרי הראיה על הכלבים והתברר, כי
10 עולה מהודעות של שני הצדדים כי הסדרי הראיה לא מתקיימים.
11 הנתבעת הוסיפה כי התובע השתהה בהמצאת כתב התביעה וכי אינו פועל
12 לתיקון הבקשה שנדחתה, וסבורה כי הוא זנח את תביעתו.
13 התובע הוסיף כי הסדרי הראיה לא מתקיימים בשל חוסר שיתוף הפעולה של
14 הנתבעת.
15 המחוקק הישראלי לא מצא מקום להסדיר סוגית קביעת הסדרי ראיה על
16 כלבים ודי בכך לדחות את התביעה.
17 הפסיקה המועטה שעסקה בעניין זה, ואשר דחתה תביעה דומה, שמה דגש על
18 רישום הכלבים, על החזקתם בפועל לאחר הפירוד ועל מועד הגשת התביעה,
19 ראו: תמ"ש 19-11-24585 מיום 13.06.11 (פורסם בנבו).
20 גם אם נלך בעקבות פסיקה זו – ודעתי היא כי תביעה מסוג זה נעדרת כל עילה
21 – דין התביעה להידחות, שכן בנוסף לרישום הכלבים ע"ש הנתבעת והחזקתם
22 על ידה בפועל, התובע זנח את תביעתו או לכל הפחות לא פעל למיצוי זכויותיו
23 בהתאם להחלטה.
24 ישיבת התובע "בחיבוק ידיים" על פני תקופה של למעלה מ-3 חודשים, כאשר
25 הוא אוחז בהחלטה שמאפשרת לו הסדרי ראיה עם הכלבים, מלמדת על מידת
26 רצונו של התובע בקיום סדרי ראיה עם הכלבים. הדבר מקבל משנה תוקף

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

1 משעה שבהחלטה מיום 09.01.2019 הופנתה תשומת לב התובע לאפשרות

2 להגיש בקשה על פי פקודת ביזיון ביהמ"ש וזו לא הוגשה.

3 לאור האמור, ומכח תקנה 100(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-

4 1984, אני מורה על מחיקת התביעה.

5 בנסיבות העניין, איני עושה צו להוצאות.

6 **המזכירות תסגור התיק.**

7 ניתנה היום, ד' אדר ב' תשע"ט, 11 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.

8
9 12. ביום 30.4.19 הגיש התובע את תביעתו למתן סעד הצהרתי – היא התביעה שלפניי.

עיקר טענות התובע

10
11
12
13 13. הכלבים התגוררו במהלך כל חייהם בבית המשותף והוא הבית היחידי שהכירו.

14 14. הצדדים נפרדו בחודש אוקטובר 2017 עת עזבה הנתבעת את הדירה והשאירה את הכלבים
15 לתקופה של מספר חודשים עם התובע.

16
17
18 15. תקופה מסוימת התחלקו הצדדים בזמני שהות הכלבים באופן בו, שבוע אחד שהו הכלבים עם
19 התובע ובשבוע האחר שהו הכלבים עם הנתבעת.

20
21 16. בחודש יולי 2018, באופן חד צדדי, נטלה הנתבעת את הכלבים ולא החזירה אותם.

22
23 17. התובע יזם את ההליך הקודם, במסגרתו ביום 4.11.2018 נקבעו מפגשים בין התובע לכלבים.

24
25 18. הנתבעת מסרבת לקיים את ההחלטה והיא איננה מאפשרת לתובע קשר עם הכלבים או גישה
26 אליהם.

27
28 19. העובדה שהכלבים רשומים על שם הנתבעת הוא עניין טכני בלבד מאחר והכלבים אומצו על ידי
29 שני הצדדים כבעלים משותפים ו/או הייתה לצדדים כוונת בעלות משותפת על הכלבים ו/או
30 כוונת שיתוף ספציפית.

31
32 20. מההתכתבות בין הצדדים עולה כי הכלבים היוו ומהווים "תיק" עבור הנתבעת.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

- 1 .21 מעשי הנתבעת נועדו להפעיל לחץ על התובע במטרה לסחוט אותו כספית.
- 2
- 3 .22 במהלך כל השנים נשא התובע במלוא הנטל הכרוך בגידול הכלבים, תוך שהוא היה אחראי
- 4 לכלכלתם, גידולם, בריאותם וכו'.
- 5
- 6 .23 הכלבים מהווים חלק אמיתי ומהותי ממשפחתו המורחבת של התובע.
- 7
- 8 .24 התובע קשור בכל נימי נשמתו לכלבים והם זכו לטיפול אהוב ומסור מצדו ומצד בני משפחתו.
- 9
- 10 .25 התובע מחובר רגשית ונפשית לכלבים וכל רצונו הוא חלוקת זמני שהות עמם.
- 11
- 12 .26 רישום כלב על שם בעליו מחויב מכוח החוק להסדרת הפיקוח על החזקתם של הכלבים אך עצם
- 13 הרישום על שם אחד הבעלים אינו מהווה אינדיקציה לבעלות הבלעדית בכלב. רישום הוא
- 14 דקלרטיבי ואין בו כדי לבטא בהכרח את כוונת הצדדים לעניין הבעלות הקניינית בכלב.
- 15
- 16 .27 התובע מוכן לקבל כל תנאי לצורך היתר לקבל את הכלבים.
- 17
- 18 **עיקר טענות הנתבעת**
- 19
- 20 .28 תביעה באותו עניין נמחקה על ידי בית המשפט בשל היעדר עילה וקיים השתק פלוגתא המונע
- 21 התדיינות נוספת באותו עניין.
- 22
- 23 .29 על ההחלטה בתיק של חלוקת זמני השהות לא הוגש ערעור והיא החלטה חלוטה.
- 24
- 25 .30 כתב התביעה הוגש ביום 30.4.2020 והוא נמסר לנתבעת רק ביום 29.6.2020.
- 26 .31 הכלבים אינם מענייניו של התובע והתביעה נועדה להגביל את הנתבעת ולהציק לה והאיחור
- 27 במסירת כתב התביעה מלמד על כך.
- 28
- 29 .32 הכלבים שייכים לנתבעת ורשומים על שמה וכל ניסיון לטעון אחרת נועד לכישלון.
- 30
- 31 .33 הנתבעת ברחה מהבית בשל התעללות התובע, התובע הודיע כי בכוונתו להתאבד וסירב לאפשר
- 32 לנתבעת לקחת את הכלבים.
- 33
- 34 .34 מעולם לא הייתה כל משמורת משותפת על הכלבים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

- 1 35. הכלבים _____ היו שנתיים אצל הנתבעת לפני שהיא עברה לגור ביחד עם התובע ואת הכלבים
2 _____ אימצה הנתבעת בניגוד לרצונו של התובע.
3
- 4 36. לא הייתה הסכמה לחלוקת זמני שהות שווים עם הכלבים מכיוון שהכלבים שייכים לנתבעת.
5
- 6 37. בכל הזדמנות שהנתבעת ביקשה לקחת את הכלבים התובע היה מאיים שיתאבד או ששלח את
7 בני משפחתו לעדכן את הנתבעת שהוא במצב נפשי קשה.
8
- 9 38. הנתבעת חששה לחיי התובע ולכן נאלצה להסכים ולהשאיר את הכלבים אצלו.
10
- 11 39. התובע אינו יודע מתי אומצו הכלבים ואף לא טרח לציין את שמם.
12
- 13 40. התובע הוא אובססיבי, כפייתי והיה אלים כלפי הנתבעת אשר נאלצה לבקש צו הרחקה מהתובע.
14
- 15 41. התובע ואשתו פוגעים בשמה הטוב של הנתבעת על דרך של פרסום פוסטים.
16
- 17 42. התובע מעולם לא הוציא הוצאות כספיות על הכלבים ולא טיפל בהם במישור הרפואי וכל הנטל
18 הכלכלי נפל על כתפי הנתבעת. אסמכתא בדבר ביצוע תשלום אשר צורפה על ידי התובע הינה
19 בגין רכישת אקווריום לביתו.
20
- 21 43. התובע מעולם לא דאג לכלבים ולא לקח אותם לטיולים.
22
- 23 44. התובע אינו קשור כלל לכלבים ונתון באובססיה בלתי נשלטת.
24

דין והכרעה

- 25
- 26
- 27 45. לאחר עיון בטענות הצדדים ובחינת התשתית הראייתית, הגעתי למסקנה כי דין התביעה
28 להידחות.
29
- 30 46. למעשה די היה בטענת התובע כי "כל רצונו הינו חלוקת זמני שהות עם הכלבים" **ראו: ס' 14**
31 **לכתב התביעה** כדי לדחות את התביעה נוכח ההכרעה בהליך הקודם אשר מהווה מעשה בית
32 דין, המונע התדיינות נוספת באותו עניין. ואולם, דין התביעה להידחות גם לגופה.
33

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

1 47. המשפט הישראלי לא התברך ב"פסיקה ענפה" העוסקת בסוגיית גורלם של בעלי חיים בעקבות
2 הליך גירושין.

3
4 48. במאגרים המשפטיים מצויים שלושה פסקי דין בלבד העוסקים בסוגיה:

5
6 **תמ"ש (ת"א) 32405/01 פ.א. נ' א.א. מיום 18.3.04 (פורסם בנבו)** – פסק דין שדחה תביעה
7 שהגיש תובע לקבלת משמורת משותפת על חתולה וכלבה אותם גידל ביחד עם הנתבעת, טרם
8 הפרידה.

9
10 כב' השופט שאול שוחט הגיע למסקנה כי הגישה הרואה בבעל חי כקניין אינה עולה בקנה אחד
11 עם ראיית בעלי החיים בחברה המערבית המודרנית דהיום.

12
13 התביעה נדחתה כאמור על אף המלצת המומחה לאפשר לתובע קיום המפגשים עם בעלי החיים
14 "משום הנתק המתמשך בן השנתיים, נתק שיתכן ונכפה על התובע בשל התנהגות הנתבעת".

15
16 כב' השופט שוחט ציין כי "התרת המפגשים בין הכלבה לתובע אינם שונים, בנסיבות שנוצרו,
17 מיצירתו של קשר חדש בינה ובין אדם זר לה לחלוטין".

18
19 **תמ"ש 24585-11-09 מיום 13.06.11 (פורסם בנבו)** – פסק דין שדחה תביעה שהגיש תובע
20 ל"משמורת והסדרי ראייה" על כלבה שגידל עם הנתבעת, עת חיו יחדיו.

21
22 בשונה מגישתו של כב' השופט שוחט **בתמ"ש (ת"א) 32405/01** סבר כב' השופט אריה נאמן כי
23 "למרות שאכן בעל חיים איננו 'חפץ' במובן זה שקיימים כלפיו זכויות וחובות – ומי כמו המשפט
24 העברי (שמן הסתם שלמה המלך הכיר והשתמש בו...) מכיר בזכויות וחובות אלו (איסור צער
25 בעלי חיים וכיו"ב), אולם מכאן ועד ל-מוֹתֵר הָאָדָם מִן הַפְּהֶמָה אֵין הִדְרֵךְ רְחוּקָה".

26
27 כב' השופט נאמן ציין כי "כך או כך, בסופו של דבר יסודה של התובענה הינו **בהכרעת הסוגיה**
28 **המשפטית-קניינית בעניין הבעלות על 'פ'**: האם לתובע קיימת זכות קניינית ב'פ' – אם מכח
29 בעלות משותפת בפועל, אם מתוך כוונה ספציפית שהיתה לצדדים לנהוג בכלבה שיתוף ספציפי
30 ואם מכח כל דין אחר החל על הצדדים ככל שחל; ככל שהמסקנה תהא כי 'פ' שייכת אך ורק
31 לנתבעת ואין לתובע כל זכות קניינית בה, ממילא לא מתגבשת לו כל זכות בכלבה, לא זכות
32 לשימוש ולא כל זכות אחרת ל"משמורת והסדרי ראייה", שכן בסופו של דבר הכל נובע מהזכות
33 לקניין בכלבה".

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

1 עוד הדגיש כב' השופט נאמן כי " אין בקביעה זו כדי להטיל ספק בענייני בחיבתו העמוקה של
2 התובע לי' ואין בה כדי לשלול את העובדה שהתובע טיפל בי' במסירות רבה עת התגוררו בני
3 הזוג יחדיו וכי גם כיום הינו אוהב את י' אהבת נפש! ... ברם אהבתו העצומה של התובע לי' -
4 לכשעצמה בלבד - איננה מקנה זכויות קנייניות, וכאמור לא השתכנעתי נוכח הראיות שהונחו
5 בפניי, כי הכלבה אומצה ככלבה משותפת ואו שהייתה כוונה לצדדים לנהוג בה שיתוף ספציפי".

6
7 התביעה נדחתה כאמור משלושה טעמים כדלהלן: רישום הבעלות בכלבה על שם הנתבעת,
8 החזקה בפועל של הכלבה על ידי הנתבעת לאחר הפירוד ושיהוי בהגשת התביעה אשר הוגשה
9 שנתיים ממועד פרידת בני הזוג.

10
11 תמ"ש 47063-12-15 מיום 18.05.16 (פורסם בנבו) – פסק דין במסגרתו נדרש ביהמ"ש להכריע
12 מי מהצדדים, בני זוג לשעבר, הינו הבעלים של הכלב.

13
14 כב' השופטת רונית גורביץ קבעה כי " הרישיון המונפק מכוח החוק אינו קובע מאומה לעניין
15 הבעלות בכלב פרט לקביעה כי המחזיק בכלב זכאי להגיש בקשה לקבלת רישיון להחזקתו ...
16 עצם הרישום על שם בעלים אחד אינו מהווה אינדיקציה לבעלות הבלעדית בכלב. הרישום הוא
17 דקלרטיבי ואין בו כדי לבטא בהכרח את כוונת הצדדים לעניין הבעלות הקניינית בכלב".

18
19 לפיכך, על יסוד חומר הראיות שהונח לפני בית המשפט וההתרשמות "מעדות הנתבע ואמירותיו
20 באולם בית משפט, אשר מעידות באופן ברור על כוונותיו ועל "הסיפור האמיתי" שמאחורי
21 נטילת הכלב, שלמעשה מבחינתו היה רק כדי לפגוע בתובעת ולהכאיב לה" ומנגד " כי התובעת
22 קשורה בכל נימי נשמתה לכלב, וכי הוא זכה לטיפול מסור ואוהב מצידה ומצד בני משפחתה"
23 נקבע כי הבעלות בכלב היא של התובעת.

24
25 49. ניתן איפוא לסכם כי הפסיקה הקיימת, מגלה שלוש גישות בעת ההכרעה על גורלו של בעל חיים
26 לאחר פרידת בני זוג: גישה הרואה את טובת בעל החיים כאבן בוחן להכרעה, גישה אשר שמה
27 דגש על המישור הקנייני לצורך ההכרעה וגישה אשר מתמקדת בנסיבות, בהתעלם משאלת
28 הרישום והבעלות.

29
30 50. גם בקרב המלומדים קיימות גישות "לכאן ולכאן" ביחס לשאלה כיצד יש להכריע אודות גורל
31 בעל חיים בעקבות הליך גירושין.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

1 51. פבלו לרנר במאמרו "אצל מי תישאר הכלבה? התחשבות 'בטובת החיה' במקרה של סכסוך
2 משפחתי בעקבות תמ"ש 32405/01 פלוני נ' פלונית", **המשפט** יא 357 התשס"ז, בחן את עיקרון
3 טובת החיה תוך שהדגיש כי, העיקרון הוא בגדר מסגרת שיש למלא בתכנים הנכונים, שאינם
4 זהים לתכנים הממלאים את המסגרת הנקראת "טובת הילד"..."שהרי ילד הוא בן אדם, ואילו
5 חיה לא!" (שם, עמ' 367-368).

6
7 לפיכך, "טובת החיה נמדדת על פי עקרונות אחרים, כגון הקשר האפקטיבי בין החיה לבין האדם,
8 הזמן והמשאבים שכל אחד מהם יכול להקדיש לבעל החיים, או המקום הפיזי העומד לרשותה
9 של החיה" (שם, עמ' 371).

10
11 יחד עם זאת, "טובת החיה אינה צריכה לשמש קריטריון בלעדי לצורך הכרעה... "גם אם נכיר
12 בעקרון טובת החיה על מנת לפתור בעיה של חזקה משותפת של בעלי חיים, הזדקקות לעיקרון
13 כזה כפופה תמיד לשיקולים אחרים, וייתכן שאף מן הראוי לעתים שלא ליישם את הקריטריון
14 של טובת החיה" (שם, עמ' 372).

15
16 ואולם, "מבחן טובת החיה משתלב במגמה הכללית של השיטה הישראלית, אשר מעניקה שקול
17 דעת לשופט כדי להחליט לפי סטנדרטים מסוימים, כגון תום לב, צדק סביר, אדם סביר וכו' "
18 (שם, 375).

19
20 52. במאמר אחר של פבלו לרנר "על חייבים ובעלי חיים: חיות מחמד כנכס שאינו בר-עיקולי" **עלי**
21 **משפט** ד (תשס"ה) 205, מודגש כי חיה היא רכוש השונה מרכוש דומם, "היא יצור חי עמו מפתח
22 האדם קשר מיוחד ועל כן אין היא יכולה להשתוות לדומם, ובמובן זה איננה יכולה להיחשב
23 לחפץ – יקר ככל שיהיה. "חיות החיה" מעניקה לה מעמד מסוים. עלינו לחדול להתייחס לחיות,
24 ובראש ובראשונה לחיות מחמד הגרות עמנו, במונחים של "מיטלטלין"... לא ניתן לעקל חיות
25 מחמד משום שאין לראות בהן "סתם" מיטלטלין ... בעל חיים נמצא בקטגוריה מיוחדת " (שם,
26 עמ' 238-238).

27
28 53. יוסי וולפסון במאמרו "מעמד בעלי – חיים במוסר ובמשפט" **משפט וממשל** כרך ה (תש"ס)
29 מציין:

30
31 "אם אומנם העניק החוק לבעלי-החיים זכויות מסוימות ואם אומנם הפך אותם לבעלי אישית
32 משפטית, הרי שמנגד נמנע מלבטל את מעמדם כמיטלטלין. בעלי-חיים ממשיכים להיות כפופים
33 לזכויות קנייניות של בני אדם. מעמד דואלי כזה אף הוא אינו חדש למשפט. היו תקופות שכך

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

1 נתפס העבד בעיני המשפט: יצור דואלי, שהוא אישיות משפטית, מצד אחד ורכוש מצד אחר. אם
2 זה מעמדם של בעלי – החיים, הרי שאין מקום להתקנא בו" (שם, 561-562).

3
4 54. גיל יוחננוף דיני בעלי חיים (2009) בפרק ארבע עשרה "הגנה על בעלי חיים בענפי משפט שונים"
5 מצין:

6
7 "דיני המשפחה מציבים בפני המחוקק ובתי המשפט אתגר משפטי בכל הקשור למעמדם של
8 בעלי חיים. הכלל שלפיו בני זוג חולקים יחדיו, שווה בשווה, את נכסיהם בעת פירוק התא
9 המשפחתי מעורר בעיות קשות בכל הנוגע לבעלי חיים שבבעלותם, שהרי אלה שונים מנכסים
10 אחרים בהיותם יצורים חיים העשויים להיות מושפעים לטובה או לשליה מן ההכרעה בשאלת
11 אחזקתם. באופן כללי, מסתמנות שלוש אפשרויות להכרעה בשאלת אחזקתם של בעלי חיים
12 בעת פירוק התא המשפחתי:

- 13
- 14 1. ההחזקה והבעלות בבעל החיים תינתן לאחד מבני הזוג.
- 15 2. אחד מבני הזוג יהיה הבעלים והמחזיק אולם ייקבע הסדרי ביקור כך שכן הזוג השני יכול
16 להחזיק בבעלי החיים לתקופה מוגבלת במועדים שייקבעו מראש.
- 17 3. בעל החיים יימסר לאדם שלישי ולא יהיה בבעלות של אף אחד מבני הזוג" (שם, עמ' 269).

18
19 המחבר הוסיף כי "כאמור, הכללים המשפטיים לחלוקת הרכוש לפי הלכת השיתוף ולפי הסדר
20 איזון המשאבים אינם מביאים בחשבון את האפשרות כי בין הנכסים העומדים לחלוקה ישנם
21 יצורים חיים שזוהות המחזיק בהם משפיעה על טובתם. בלית ברירה, ובהעדר התייחסות
22 מפורשת בעניין, על בית המשפט להתוות את אמות המידה להכרעה בשאלת אחזקתם של בעלי
23 חיים בעת פירוק התא המשפחתי. כפי שנראה להלן, לא ניתן לקבוע כללים נוקשים בעניין זה,
24 אלא יש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו" (שם, עמ' 270).

25
26 עוד הוסיף כי "לדעתנו, עיקרון טובת בעלי חיים הוא עיקרון ראוי שעל בית המשפט להביא
27 במכלול שיקוליו בכל עת שניצבת בפניו מחלוקת בשאלת החזקתו של בעל החיים" (שם, עמ'
28 272). מכיוון ש"בעל החיים הוא יצור חי, העשוי להתקשר מאוד לבן הזוג השני. לפיכך, לא מן
29 הנמנע, כי יש לגלות גמישות קניינית בנושא זה ולבחון גם עניין זה על פי עקרון טובת בעלי חיים"
30 (שם, 274).

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

- 1 55. עינינו הרואות כי גם בספרות קיימות גישות "לכאן ולכאן" במענה לשאלה האם יש להכריע
2 בגורל בעלי חיים בעקבות הליך גירושין על פי עיקרון "טובת החיה" או על פי קני מידה רכושיים.
3
- 4 56. דעתי הינה כי את ההכרעה בסוגיית ההחזקה של בעל חיים לאחר הפרידה יש להכריע על פי
5 השיקול הרחב של "טובת החיה" ולו משום ש"בעל חיים ליד אדם הוא כילד" **ראו: דברי כב'
6 השופט חשין ברע"א 1684/69 עמותה "תנו לחיות לחיות" נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ נא
7 (3) 832.**
- 8
9 57. בענייננו – בחינת התשתית הראייתית מובילה למסקנה כי טובת החיה דורשת הישארות
10 הכלבים בחזקת הנתבעת.
11
- 12 58. אין מחלוקת כי הכלבים מצויים בחזקתה הבלעדית של הנתבעת מחודש יולי 2018 וכי התובע
13 לא פגש בכלבים על פני תקופה של שנתיים לערך. במצב דברים זה ולאור תקופת הנתק, ספק רב
14 אם היענות לתביעה תשרת את טובת הכלבים.
15
- 16 59. יוזכר כי אורך החיים של כלב אינו כאורך החיים של אדם והנחת הבסיס היא שכל שנה קלנדרית
17 של כלב שווה לשבע שנים של אדם. לפיכך, גם אם הנחה זו איננה מדויקת ו"שנת החיים של
18 כלב" תלויה במשתנים שונים כגון גזע וגודל, עדיין מדובר בנתק ממושך מאוד מבחינת הכלבים,
19 ביחס לתובע שהינו כיום כמו "אדם זר" עבורם.
20
- 21 60. ער אני לטענת התובע כי הנתק נגרם בעטייה של הנתבעת, אולם לאור התנהלותו אין לקבל את
22 הטענה.
23
- 24 61. הצדדים נפרדו בחודש יולי 2018. התובע אומנם הזדרז להגיש ביום 6.9.18 בקשה ליישוב סכסוך
25 במסגרת י"ס 12696-09-18 (להלן-"הליך י"ס") ואולם הוא לא התייצב לפגישת המהו"ת
26 הראשונה **ראו: הודעת יחידת הסיוע מיום 5.12.18.**
27
- 28 62. ביום 13.09.19 הגישה התובעת בקשה לצו הגנה במסגרת ה"ט 23562-09-18. בדיון שהתקיים
29 במעמד צד אחד העידה הנתבעת כי היא מבקשת שהתובע לא יתקרב "לא אלי" ולא לכלבים שלי
30 ... **ראו: פרוט' עמ' 1 ש' 10.** על אף שהתובע היה מודע לעמדת הנתבעת, בדיון שהתקיים ביום
31 23.9.19 העיד כי "אין לי שום בעיה לא להגיע למקום מגוריה" **ראו: פרוט' בה"ט 23562-09-19**
32 **18 עמ' 2 ש' 10-9; פרוט' עמ' 3 ש' 26-27** מבלי שהעלה את נושא הכלבים לדיון. על יסוד
33 הסכמת התובע, ניתן צו הגנה לתקופה של 3 חודשים אשר לא אפשר את חידוש הקשר במסגרת
34 הסעד הזמני בהליך י"ס.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

- 1 63. בהחלטה מיום 4.11.18 שניתנה בהליך הקודם הוסדרו המפגשים בין התובע לבין הכלבים ואולם
2 החלטה זו לא הביאה למפגשים בפועל.
- 3
4 64. התובע אומנם הלך על כך שלא מתקיימים המפגשים עם הכלבים ואולם לא עשה צעדים
5 ממשיים לקיום ההחלטה על אף שהובא לידיעתו בהחלטה מיום 9.1.19 כי הדרך לאכיפת
6 ההחלטה היא הגשת בקשה על פי פקודת ביזיון בית המשפט – בקשה אשר לא הוגשה על ידי
7 התובע עד ליום 11.3.19 – מועד מחיקת ההליך הקודם.
8
- 9 65. גם בהליך זה התובע לא יצא מגדרו כדי לקדם את עניינו. כתב התביעה המתוקן הוגש ביום
10 6.5.19 והוא נמסר לנתבעת ביום 26.6.19 **ראו: תגובת התובע מיום 2.10.19** – למעלה מחודש
11 וחצי לאחר הגשת כתב התביעה המתוקן.
- 12
13 66. התובע אשר לא הצביע על טעם כלשהו אשר מנע ממנו ביצוע המסירה של כתב התביעה המתוקן
14 בזמן – הוביל למצב בו כתב ההגנה הוגש לאחר פגרת קיץ 2019 .
- 15
16 67. השתהות התובע "תרמה" להמשך הנתק שנוצר בינו לבין הכלבים.
- 17
18 68. לפיכך, ועל אף התנגדות הנתבעת למפגשים עם הכלבים, לא ניתן לומר כי הקשר נותק בעטייה
19 או בעטייה בלבד. מכל מקום, כובד המשקל מושם לא על שאלת האשמה אלא על שאלת התוצאה
20 ולפיה, נוכח תקופת הנתק שבין התובע לבין הכלבים, לא תצמח לכלבים כל תועלת עם הקשר
21 יחודש, וייתכן שאף ייגרם להם נזק כפי שפסק כב' השופט שוחט בתמ"ש 32405/1 לעיל.
- 22
23 69. נוכח קביעתי כי ההליך יוכרע על יסוד עיקרון "טוב החיה", ניתן היה לעצור כאן. ואולם, בבחינת
24 למעלה מן הצורך אומר כי גם במישור הרכושי התובע לא זכאי לסעד.
- 25
26 70. הצדדים החלו להתגורר יחד בשנת 2013 והם נישאו זל"ז ביום x/x/17 והמערכת הרכושית
27 שלהם נשלטת על ידי חוק יחסי ממון, תשל"ג – 1973 (להלן – "חוק יחסי ממון").
- 28
29 71. הכלבים _____ אומצו על ידי הנתבעת בשנת 2011 **ראו: פרוט' עמ' 4 ש' 12-3** – דהיינו שנתיים
30 לפני מעבר הצדדים למגורים משותפים וכ-6 שנים לפני נישואי הצדדים.
- 31
32 72. הכלבה _____ אומצה בחודש ספטמבר שנת 2013 **ראו: פרוט' עמ' 4 ש' 17-18** – דהיינו כ-4 שנים
33 לפני נישואי הצדדים כמתנת יום ההולדת של אחות הנתבעת, לנתבעת **ראו: פרוט' עמ' 14 ש' 3-**
34 **6 ; עמ' 12 ש' 28-29.**
- 35

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

- 1 73. הכלבה _____ נמצאה על ידי הנתבעת בשנת 2015 **ראו: פרוט' עמ' 5 ש' 18-21** – דהיינו כשנתיים
2 לפני נישואי הצדדים.
3
- 4 74. לפיכך, נוכח מועדי האימוץ ומציאת הכלבים, התובע אינו זכאי לסעדים רכושיים מכוח חוק
5 יחסי ממון **ראו: ס' 5 (א) (1) לחוק יחסי ממון**; בג"ץ 6037/18 מיום 18.2.19 (**פורסם בנבו**).
6
- 7 75. התובע טען לכוונת שיתוף ספציפית בכלבים **ראו: ס' 9 לכתב התביעה**. לא זו בלבד שטענה זו
8 נזנחה על ידי התובע בסיכומים ודי בכך כדי לדחותה **ראו: ע"א 447/92 רוט נ' אינטרקונטיננטל**
9 **קרדיט קורפריישן, פ"ד מט(2); ע"א 8168/03 ארנון נ' חשמל זועבי בע"מ מיום 8.11.09**
10 (**פורסם בנבו**) אלא שטענה זו לא הוכחה על ידי התובע.
11
- 12 76. השאלה אם קיים שיתוף בנכס מסוים היא שאלה עובדתית תלויה נסיבות, אשר ההכרעה בה
13 נתונה לערכאה הדיונית **ראו: בג"ץ 5040/17 מיום 25.9.17 (פורסם בנבו)**.
14
- 15 77. התובע לא הצליח להוכיח כי התקיימה כוונת שיתוף ספציפית על הכלבים.
16
- 17 78. גרסת הנתבעת כי היא הבעלים של הכלבים **ראו: פרוט' עמ' 10 ש' 35-36, עמ' 11 ש' 32-33**;
18 **עמ' 12 ש' 28; עמ' 13 ש' 7-8** – לא נסתרה והוכח כי הנתבעת נהגה בכלבים כבעלים.
19
- 20 כך, למשל, העידה הנתבעת כי בחצי השנה הראשונה (לאחר הפרידה – פ.ג.) אפשרה הנתבעת
21 לתובע לראות את הכלבים **ראו: פרוט' עמ' 9 ש' 20**.
22 כך, למשל, העידה הנתבעת כי לא הרשתה לו לראות את הכלבים **ראו: פרוט' עמ' 6 ש' 1-2**.
23
- 24 79. התובע גם לא ידע כמה עלה סל האימוץ של הכלבה _____ ועסקינן בכלבה אשר אומצה בשנת
25 2013 דהיינו בעת שהצדדים התגוררו יחדיו – מי שילם עבור סל אימוץ זה, היכן אומצה הכלבה
26 _____ ומי הביא אותה לדירה **ראו: פרוט' עמ' 4 ש' 17-36**.
27
- 28 80. טענת התובע כי הנתבעת נסעה לאילת והעדיפה להשאיר את הכלבים עם התובע ולא לשלם
29 לפנסיון **ראו: פרוט' עמ' 5 ש' 35-36** איננה מצביעה על כוונת שיתוף בכלבים.
30
- 31 81. כידוע, סברתו של בעל דין ללא הסכמה או ביטוי בכתב כי בן זוגו ישתפו בעתיד ברכוש, אין בה
32 די ליצור שיתוף **ראו: רע"א 964/92 אורון נ' אורון, מז(3) 758; תלה"מ 17-07-30276 מיום**
33 **26.11.18 (פורסם בנבו)**.
34

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

25 יוני 2020

תלה"מ 19-04-57065 י' נ' י'

82. ער אני לסדרת מסרונים ששלחה הנתבעת לתובע ומהם משתמע כי לאחר הפירוד הצדדים יחלקו את זמני השהות עם הכלבים, ואולם הנתבעת הסבירה כי "הרצון הטוב" הינו פרי מצבו הנפשי של התובע בעקבות פרידת הצדדים **ראו: פרוט' עמ' 11 ש' 7-10**. הסבר זה של הנתבעת נתמך אף בעדות התובע אשר העיד על קשיי הפרידה מהנתבעת **ראו: פרוט' עמ' 5 ש' 24-28**.

התוצאה

83. התוצאה היא כי התביעה נדחית.

הוצאות משפט

84. לאור התוצאה, התובע יישא בהוצאות המשפט ובשכ"ט עו"ד בסך כולל של 15,000 ₪. סך זה ישולם בתוך 30 יום שאם לא כן, יישא הפרשי ריבית והצמדה ממועד החיוב ועד למועד התשלום בפועל.

המזכירות תסגור את התיק.

מתיר לפרסום בכפוף להשמטת כל פרט מזהה.

ניתן היום, ג' תמוז תש"פ, 25 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

פליקס גורודצקי, שופט